

neki duhovnik (brž ko ne stolni kaplan). Koliko se tu vidi zlata, srebra, biserov itd., težko je povedati; — kdor pa take dragocene zaklade pregleduje, ta se tudi ne čudi, da dandanes tako pogostoma kričijo liberalci: čemu je toliko bogastva „mrtvi roki“! Se vé, da marsikteri bogatinci naših časov, zlasti oni „s kljukastimi nosovi“ bi radi kupovali za strgane in zamazane bankovce dragocena cerkvena orodja in oprave. Tako bi se na pr. lastniku keliha, ki tehta 5 funtov suhega zlata; — dragocene zlate skrinjice, v katero se veliki četrtek shranijo sv. hostije; prekrasne monštranice iz suhega zlata, ki je vsa nakitjena z raznovrstnimi biseri in žlahnimi kamni, in sploh premnogih dragocenosti, ki se tukaj shranjujejo: takim lastnikom bi se ne bilo treba potem bati, da bi utegnil danes ali jutri „krépati“ papir. Pravijo, da je ta zakladnica vredna nad 5 milijonov goldinarjev; toraj bi bilo treba šteti lepe kupe bankovcev, če tudi bi sami „tavžentarji“ bili, ako bi se vse to plačati hotelo. Take nesreče naj vendar Bog milostno obvaruje zagrebško prvostolnico vse sedanje in tudi prihodnje čase.

Ko pridemo okoli 5. ure iz Kraljeve cerkve, zagromi od zgornjega mesta na enkrat strel. Kaj pomeni to? Po programu se je imela ob 5. uri vršiti velika produkcija zagrebškega požarnega društva, in sicer na Jelačićevem trgu. Vdrugič in tretjič ponovljeni strel kliče društvo kakor tudi gledavce skupaj, in hipoma se je vse trlo ljudstva po imenovanem trgu. Kmalu začujemo iz daljave glas trombe; zdajci za tem rožlanje bližajočih gasilnic in družih vozov z raznovrstno novosegno gasilno robo; ko je vse to dospelo, začnejo jaderno gasilci vzdigovati sestavljene lestvice od dveh strani na 2 nadstropji visoko, palači enako g. Stanković-evo hišo, ki stoji na zapadnem vogalu Jelačić-evoga trga. Od južne strani so zlezli gasilci po teh lestvicah noter gori na streho, razbili posamesne opeke, pospenjali se po narejenih luknjah v strehi celó na njen vrhunec, drzovito hodili po njenem slemenu, in jeli zdaj od dveh strani v tako polnih curkih vodo po „mešinah“ (hrvaški izraz za „Schlauch“) brizgljati po strehi, da je bila hipoma mokra, kakor bi bila polita od najhujše deževne plohe. Dokončani tej skušnji sledilo je ponarejanje rešitve pohišja in ljudi iz gorečih poslopij. Po navpik k hišni steni prislonjeni lestvici pospeli so se nekteri gasilci v drugo nadstropje, zlezli skoz odprta okna, potegnili k sebi po vrvcu široki platnen, noter do tal segajoč žakelj, ter jeli spuščati, potem ko so ga pred hišo stoječi gasilci nekoliko na pošev zategnili, po njegovem osredji enako po dolgi cevi pohišja in tudi otroke iz sobe družega nadstropja doli na trg. Veseli smeh je pozdravljal vsacega pobalina, ki je skoz dolgi žakelj prifrčal iz družega nadstropja v naročje na trgu stoječih gasilcev. Kakor je bila ta poskušnja zabavna in smešna, tako resnobna je bila druga, ko so posamesni gasilci škakali z visocih oken družega nadstropja doli na trg v ta namen po njihovih tovarših razpete rjuhe (rantahe). Precej pogumen, da, celó predrzen mora biti ta, ki poskoči raz tako visočino. Srečno pa se je izšla tudi ta poskušnja. Poslednjič so se gasilci spuščali še po samih vrveh s strešnih oken in z oken družega nadstropja doli na trg, in ko so bili vsi zopet na tleh, ter se je razna gasilna priprava naložila na vozove, zagodla je društvena godba novo, nalašč za to produkcijo sestavljeno popotnico, in vsi gasilci s sikalnicami in drugimi vozovi, ki so bili naloženi z za take potrebe pripravljenim orodjem (sodovi za vodo, lestvicami, vrvmi itd.), so defilirali po ban Jelačić-evem trgu. Ljudstva je bilo vse črno; ves Zagreb je bil menda na nogah, ter gledal produkcijo te zares koristne naprave. Se vé, da taka družba mora tudi ob času, kedar res kje gorí, vedeti,

zakaj da je; ne sme pa biti taka, kakor nekje drugod, kjer o požarih bojè tako išče ognja, kakor Ribničan svojega „kojička“. — Tu Te za danes zopet zapustim s srčnim pozdravom.

Ves Tvoj
Josip L. Železodolski.

Slovansko slovstvo.

* *Propovjedi O. Arkangjela Kalića*, Dobrovčanina reda sv. Dominika, priredio za tisk Kan. Stj. Skurla, prišel je v tiskarni D. Pretnerjevi 1. zvezka 1. del ravnokar v Dubrovniku na svetlo. Priporočali smo v našem listu že Kalićevo delo, ki bi bilo imelo že lani na svetlo priti, ko pa so zadržavale mnoge ovire. Zdaj je natisnjen 1. zvezka 1. del, in predbrojniki imajo priliko prepričati se vrednosti Kaličevega dela, ki bode obsegalo 3 zveske na blizo 550 stranéh; cena naročnikom je 3 gold., knjižarska pa 3 gold. 60 kr.

Dopisi.

Iz Trsta 11. aprila. — Milostljivi škof dr. Legat obhaja danes 25letnico posvečenja škofjega. Spomenica v pismih latinskih, italijanskih, slovenskih, nemških in hebrejskih čestita visokočastitemu škofu k temu dnevu in izrazuje mu zasluženost spoštovanje. V Trstu škofijstvo res ni na rožice poslano.

Iz Tominskega 12. aprila. — Da duševni boj se bije na polji časopisja, je treba; a treba je tudi dostojnosti o izbiri in rabi orožja, da se čitajoči narod izobražuje, blaži, krepi in značajno povzdiguje na više stalo. Ako pa naši „vitezi“ časnikarski brezozirno v rokavih na ulico stopijo, se tam lasajo in s kamenjem pobijajo, to je grdo, je pohujšljivo. S prepričanjem naj drug družega zmaga, a ne s kolom! Tudi nasprotnik mora se spoštovati, a ne psovati, da se mu pot do sprave ne pregradi. Inače, ako razvidi, da si ž njegovim poginom kalí svoje rasti gnojiti prizadevaš, umirajoč še bode se maščeval nad teboj z enacim orožjem. — Da je „Soča“ g. Črneto ostro grajala in nezaupnico od Kraševcev mu poslano proglasila, je prav; kajti on se je pregrešil, ločivši se od politike Slovencev; a da blato na njega meče z objavo golča, da se je obesil, to ni dostojno, to je surovo, strastno, preočitno tendencijozno. — Tudi goriškemu dopisniku v št. 40. „Slov. Nar.“ se na prvi pogled pozná, da ni mu razum, nego strast besede v peró narekovala. Čitaje napis: „iz Gorice 5. marca“ sem miloval možiceljna, da je s časom za en mesec za nami. V stavku: „že zdaj ima Soča dvakrat toliko naročnikov, kakor je imela „Domovina Marušič-Winkler-Črnetova“, je prav otročja srboritost, enaka oni „Primorčevi“, ki je tudi v eno mer se hvalil, kako je Primorcem „dragi Primorče“ priljubljen, dokler ni dušice izpustil. Poštena „Domovina“ se vé da je bila trn v peti oni stranki, kterej organ je „Soča“. Napad na gosp. Winkler-ja, kakor rovarja za Auerspergovo vlado in za na-zid-pritiskalce Slovanov, je iztok gnjeva dopisnikovega. Se vé, da je Winkler ces. uradnik pod Auerspergovo vlado; mar dopisnik tirja, da bi s Hohenwartom vred tudi Winkler bil odstopil? Ministri ~~od~~stopajo, da drugim prostor dajo; uradnikov zarad spremembe ministrov zdaj še nihče ni odstopil. O na-zid-pritiskanji Slovanov po Winkler-ji govoriti mi treba ni; kdor Winkler-ja pozná, ga tudi ceniti zná. Kdor koga izpodriniti hoče, ga obrekuje in črni: kdo po takem ne vidi, kam pes taco moli? Nikar ne prodajajte kaj tacega za domoljubje; to ni družega kakor strast ali pa kruhoborstvo. Vsaj se poznamo. Dokažite svoja dela —

govori in besede so dober kup — po katerih se morete meriti z Winklerjem!

Iz Idrije 4. aprila. — Na velikonočni pondeljek je napravila čitalnica naša po postnem mirovanji zopet veselico, h kateri se je zbralo udov in gostov blizo 90. V glediški igri „Muteč“ smo imeli priliko opazovati zopet dve nove dramatične moči: gospó K. Fr. in gospodičino M. N., ki ste prvikrat nastopile javni oder. Skozi in skozi resnična je kritika, ako rečem, da jako prijeten vtis na občinstvo je naredila gospodičina M., in da popolnoma opravičena je nada, da bode prav razumna in čutapolna igralka, kakor je gospá Tr. za značajne role posebno sposobna. — Naloga „Mutca“ je bila v dobrih rokah gosp. Stj.; poseben efekt je delalo kretanje, če tudi ni vsemu občinstvu taka prenapetost všeč, ker je ni vajeno. — Najbolj se je pa zbrana množica kratkočasila pri „doktor Skazovih“ prizorih. Že lansko leto nam je gosp. Hg. pokazal, kako izvrsten je v struki „mazačev“. Niti besedice niso prezrli poslušalci, ki so mu po končani igri še posebno pohvalo izrazili. — Z našim komikom gosp. C. nismo bili danes zadovoljni; obnašal se je vpričo gospodarja celó preveč „po domače“. Komika mora biti sploh, kolikor mogoče, estetična; ko je lepočutje ranjeno, potem se šala ne prilega več. Na to naj bi se pri vajah ali predskušnjah bolj gledalo. Naj nam gosp. C. ne zameri te dobrovoljne opazke, ravno zato, ker ga čislamo visoko, dobro vedé, da on združuje vse lastnosti v sebi, ki jih mora imeti mojster v komičnih rolah. Prav zato, ker smo ponosni na to našo gledališko moč, jej svetujemo skrbne študije v prevzetih nalogah. Njegov „vinski brat“ (Kurnikov kouplet z godbo) je poslušalcem vse smehovne živce pretresel. Naj bi nas mnogokrat razveselil s takimi šalospevi! — Kritikovati ostale speve se ne čutimo prav kompetentni; po prijaznem in hvalnem sprejemu morali so biti dobri, zlasti čveterospev in samospev z moškim zborom. Po besedi se je pričel ples, kterege je vzbudila društvena godba do živega, če tudi je manjkalo violončela, kterege je čitalnica morala menda „augenblicklich“ na zahtevo čitalniškega družnika cerkvi vrniti, da se v tami spočije pustnih, dosedanjih „štrapac“.

Iz Škofje Loke 12. aprila. — Beseda, ki jo je napravila naša čitalnica v nedeljo večer 7. dne aprila, je prekosila naše pričakovanje in jako zadovoljila goste, ki so prostorne sobane njene prenapolnili. Igrala se je Vilharjeva igra „Župan“ jako dobro. Sosebno se je vrlega igralca kazal „oče župan“ (gosp. Fr. Kadivec) posnemovaje starokopitnega župana prav hvale vredno. Gosp. Hočevár je predstavljal „Janeza“ tako originalno ter dobro, da diletant prvikrat na odru skoraj ne more boljše svoje naloge rešiti. „Ančika“ (gosp. Radev. Kadivčeva) se je obnašala prav v duhu kmetiške deklice in kazala, da je za oder kakor rojena. Tudi „Tomaž“ (gosp. Seničar) in „Miha“ (gosp. J. Franc), sta prav zadovoljila. Tako z veliko pohvalo izvršena igra je obudila občno željo, da bi nam cenjeni naši diletanti kmalu spet tako vesel večer napravili, kajti gotovo je, da po takem postopanju bodo tudi nasprotniki spoznali namen čitalnični in ne menili, da se bode že okužil, kdor prestopi čitalnični prag. — Pred in po igri pa so nam vrli pevci kranjske čitalnice zapeli kitico lepih pesem pod vodstvom izurjenega gosp. A. Račiča. Živa pohvala jim je donela. Naj sprejmejo še očitno našo zahvalo za prijateljski njihov prihod z željo, naj se še večkrat tako prijazno spomnijo nas!

Iz Semiča na Dolenskem 8. aprila. (Naša sadjereja; zahvala.) Naš kraj je jako ugoden za sadjerejo, ki kmetu lep dobiček donaša; al naši ljudje le bolj za trto skrbé, ktera jim daje sladko kapljico; pa predno je vino v sodu, koliko nevarnosti! Kako dobro je tedaj, da za-

more človek v slabih vinskih letih s sadjem davke plačevati, ali si kako drugo rano zaceliti, kakor je meni dobro teknilo, da sem vlani iz domačega vrta več ko za 100 gold. češpelj prodal. Da bi se tedaj pri nas sadjereja kaj bolje povzdignila, smo napravili lepo novo šolsko drevesnico, v katero smo že veliko divjakov pa tudi žlahnih drevesec posadili. Čast našemu marljivemu učitelju g. Fr. Kendi, ki se ne sramuje za lopato, motiko ali kako drugo orodje prijeti, da učencem prav po domače pokaže, kako se morajo drevesa saditi, okopavati, cepiti in odgajati, da bo enkrat kaj vgrizniti. Okoli drevesnice imamo nasajene trte in živo murbovo mejo, na sredi pa ulnjak; učenci bodo toraj tū imeli lepo priliko, se podučevati v sadje-, vino- in sviloreji in pa v čbelarstvu. — Namen teh vrstic pa prav za prav je ta, da se v imenu Semiškega krajnega šolskega sveta prav presrečno zahvaljujem slavni naši c. k. kmetijski družbi in pa gospodoma Mayr-u in Metz-u, trgovcema v Ljubljani, za poslana nam žlahna drevesca, ktera so začela že prav lepo zeleneti in v naših srcih dolžno hvaležnost izbujati.

Anton Aleš,

c. k. okr. šolski nadzornik.

Iz Metlike. (Zahvala in poziv.) Gosp. Filip Šufraj, grajščak na tukajšnji hrvaški meji, je podpisnemu društvu podelil par tisoč murbovih dreves brezplačno. Izrekamo mu za ta lepi dar v povzdigo murboreje naše očitno zahvalo. Ob enem pa to tudi bližnjim Novomeščanom, Topličanom in Žuženbersčanom naznanjamo; ako se hoče povsod nekoliko gospodarjev združiti in pa voz z voznikom in pomagacem po murbe poslati, dobijo jih po takem s celó majhnimi stroški.

Svilno društvo v Metliki.

Iz Dolenskega 12. aprila. — Prišel mi je v roke 70. list ljubljanskega „Tagblatta“. Med dopisi tega lista najdem enega in sicer iz Kostanjevice, v katerem se nekdo hvali, kako mnogo Kostanjeviških mestjanov se je pri zadnji volitvi za deželni zbor zbralo krog ustavnega bandera in kako zmotljeno ali zapeljano ondotno prebivalstvo zmiraj bolje spregleduje. Se ve da „Tagblattov“ dopisnik obrača vodo na svoj mlin. Toda komur je znano grozno zapeljevanje in nesramno podkupljevanje, kakoršno se je v Kostanjevici pred zadnjo volitvijo očitno in vendar ne kaznjeno godilo, kar sem pozvedel od poštenjših Kostanjevčanov samih, ta tudi precej vé, koliko resnice je v zgorej izrečenih besedah „Tagblattovega“ dopisnika. Kdo pa je zlasti oni kupec Alojzij Gač, kterege „Tagblattov“ dopisnik tako močno povzdiguje? Koliko ta mož na svoje moštvo, na domoljubje drži, hoče ga značiti moj resnični popis, kterege sem hotel precej po volitvah slavnemu vredništvu mnogocenjenih „Novic“ poslati, pa zadržan takrat pošiljam ga zdaj kot pojasnilo onega „Tagbl.“ dopisa. To storiti štejem si pa zdaj na provociranje „Tagbl.“ lažnjivega dopisa prav v svojo dolžnost, da pripomorem k tem, da se lože spozná, kje je poštenost, kje pa je sleparstvo domá.

Pričem z dogodki, ki so se vršili v Novem mestu med volitvijo samo, vmes pa hočem vplesti one, o katerih so Kostanjevičani pravili, da so se godili domá v Kostanjevici. Pri peči prve sobe Novomeške volitvenice ste sedeli dve Kostanjeviški mestjanki. Že domá v Kostanjevici so ju, kakor ste vrli domorodkinji pravili, grozno nadlegovali podkupljeni nemčurčki, s sladkimi besedami ponujaje jima škarjotove finfarčke, ako domoljubni stranki iznejeverivši se z nemčurji glasujete. A vse bilo je zastonj; ženki svojega poštenja niste imeli na prodaj. Pripovedovala mi je ena izmed omenjenih dveh mestjank, kako je najpoprej primahal k njej v sobo Alojzij Gač, „Tagblattov“ varovanec. Drugače je ta človek navadni štacunar v Kostanjevici;

one dni pred volitvijo postal je pa na enkrat grozno vnet nemškutarsk ali kakor so mu tudi rekli „finfarski“ mešetar ali barantač. Ljubeznjivo in sladko govoreč — pravi poštena, vrla mestjanka — mi pripoveduje, da je tudi on kristijan, da ima tudi on otroke, od katerih hoče, da so po krščansko izrejeni; pa boljše je vendar za finfar iti volit, kot pa zastonj; Hočev var je silno dober gospod, in nima otrók; ona je revna in potrebna, da je škoda denar iz Kostanjevice izpustiti itd. Res, da sem revna in potrebna — odvrne poštena krščanska mestjanka — pa svojega glasú in svojega dobrega imena nikakor ne prodam; brez judeževega finfarja bom še živela. Lojzel, akoravno precej debelokožen, vendar nekako osupnjen stoji (misleč si bojé kaj tacega se pri meni išče zastonj, akoravno hlače nosim). Ker se pa le kakor prismoljen v sobi drži — žena nadaljuje — jo jaz vsa nejevoljna zapustim z besedami: „sram vas bodi; štejete se gospoda, pa se s takim rokodelstvom pečate!“ Na to je tudi Lojzel Gač skozi vrata popiše in njega samega ni bilo več. Kmalu jo pa primaha drug Lojzel nov pomagač ali fijakar, ženka ga zove Jokelna ali Jaka. Pa tega revčeka je vinski ali nemčurski duh tako grozno zdelal, da se ubošček komaj na nogah drži, toraj mu svetujem, naj se le urno spravi v posteljo domú, da kje v blatu ne obtiče. Jokel tudi rad uboga in nekoliko omahljivo pa vendar srečno odide. (Dal prih.)

Iz Vrhnike 12. aprila. — Včeraj je odkljenkalo županstvu g. Obreze in njegovim privržencem. Bila je namreč nova volitev odbora občinskega; udeležstvo iz trga in v našo občino spadajočih vasi veliko in živahno, kakor še nikoli poprej; zakaj čutil je vsak volilec, da je dolžnost njegova, da se ne odtegne važni volitvi, pri kateri je šlo za to: ali naj še ostane dozdanji odbor in Obreza kot večletni paša mu na čelu pod krilom barantača-sodnika Muleja, ali naj drugi možaki vzamejo občinsko gospodarstvo v roke? Vsa Vrhnika bila je ta dan na nogah, morebiti da blizo 400 mož in žen tudi iz bližnjih vasi je prišlo na Vrhniko, ali da volijo ali le da vidijo, kako bode izpadla volitev. Sam naš c. kr. okrajni glavar pl. Šivichofen je vodil volitev do poznega večera, ki se je v vsem vršila v postavnem redu, samo da so nekteri naši nasprotniki razkačeni bili kot lêvi, drugi pa jeze blede kot zid. Da so iz njihove vrste se slišali glasovi „prokleti Bleiweis! prokleti Costa! prokleti farji! vsega tega so oni krivi!“ — to si mislite lahko sami. In konec volitve je bil ta, da smo zmagali pri volitvah skoraj enoglasno v vseh 3 razredih tako, da ni bil noben nasprotnik izvoljen. Slava volilecem našim, ki so častno pokazali, da znajo sami misliti in razsoditi, kaj je za občino dobro in kaj ne, ter se ne dadó več v kozji rog vgnati od taci, ki mislijo, da smo sosesčani samo zato na svetu, da nam župan „gospoduje“ po svoji trmi, in da mu ni treba, nam vsako leto očitno predložiti račun, kako se gospodari z občinskim premoženjem! — 23. dne t. m. je volitev novega župana. Prepričani smo, da si odborniki za župana izvolijo možá, ki ima velike zasluge za to, da se je Obreza-Mulejevo gnezdo razmetalo, ne iz sovraštva do teh gospodov, ampak le na korist soseski in da se vprihodnje spolnuje v vsem občinska postava. Ljubljanskim nemčurjem in ustavakom pa naj bode izid naše volitve djansk dokaz, da se pri kakih novih volitvah za deželni zbor ne bodo več zanašali na to, da jim bota Obreza in Mulej pomočnika; njune pomaranče so odcvetěle; — zapomnijo naj si dobro to, da se dežela zaveda!

Iz Ljubljane. — Kakor zástopi družih dežel so tudi deželni odbor kranjski, kupčijska in obrtnijska zbornica in mestni odbor ljubljanski čestitali Njegovemu Veličan-

stvu cesarju zarad zaroke svitle nadvojvodinje Gizele z bavarskim princom Leopoldom. Gospá nadvojvodinja Gizela je stareja hči cesarjeva, blizo 16 let stara; princ Leopold je 26 let star. Poroka bode čez leto in dan.

— (Volitev) 6 odbornikov v mestni odbor ljubljanski v 3. razredu je bila v pondeljek, 3 odbornikov v 2. razred pa včeraj. Se ve, da enoglasno so bili vsi izvoljeni, kakor jih je konstitucionalno društvo v kazinski krčmi ukazalo svojim privržencem, kajti národnih volilcev se ni nobeden udeležil volitve. V sramotivnem svojem klicu k volitvi so svoje „Mitbürger“ slepili še s tem, češ, da utegnejo nasprotniki (to je národnjaki) čeravno so razglasili, da ne volijo, vendar nenadoma iz skritega brloga planiti na volišče! Al naj konstitucionalci nikar ne mislijo, da se ne vé, čemu da so to laž poslali po svetu. Strah jih je bilo le, da njihovi lastni ljudje ne bi imeli veselja volit priti Finka in Komarja, Mikuscha in Perlesa, Hauffna in Plautza, Pirkerja, Zieglerja in dr. Suppana, — zato in samo zato so jim klicali: „pridite, pridite za božjo voljo, da nas bode vsaj nekaj!“ In priklicali in pritirali so vernih jim duš 102 v 3. razredu (med temi samo kakih 30 tujih mož od železnic) — velika večina, to je, 241 volilcev pa ni bilo blizo, kajti 3. razred šteje 343 volilcev. V 2. razredu je 613 volilcev (in med temi največa armada c. k. uradnikov in oficirjev v službi in pokoji), prišlo je od teh 613 volit le 263. Po takem bo eno leto vsaj — če ne pride pred kaj družega vmes — gemeinderath ljubljanski še „Hort der Freiheit und des Rechtes, Stätte des Friedens und der Arbeit“, kakor „Centralkomitée“ oklicuje. Lejte no! národna svoboda in národno pravo je domá na „rotovžu“! — „mirno“ sklepajo res vse, ker jim nihče njihove vode ne kalí, — delajo res tudi, da prodajajo posestvo na mahu, tlak krpajo s peskom, kazinarjem stavijo ute itd. Tako si stavijo spominke! — Jutri voli 1. razred. To bodo pa spet Mahr, Terpin in še drugi konstitucionalni apostoli si peté brusili, da pritirajo kaj svojih ljudi na volišče. Menda vendar tudi letos ne bodo pozabili starega Ferdinanda Schmidta in ga pod pazduho privlekli iz Šiške na rotovž; kajti treba je, da smo do zadnjega trenutka „für alle Fälle gerüstet“ — je rekel gemeinderath Komar. V saboto zvečer pa bode v kazinskem glassalonu osvečava na čast sijajni „nemški zmagi“, godba bode svirala „die Wacht am Rhein“ in plesovodja dr. Schaffer bode prvokrat plesal nov Walzer z naslovom „Deutsch bis zur Adria“.

— V poslednjem občnem zboru kat. polit. društva sta enoglasno obveljala 2 po predsedniku g. dr. Strbencu nasvetovana sklepa: eden je bil ta, presv. cesarju naj se pokloni prošnja, da bi blagovolil imenovati ministerstvo tako, katero nam oskrbí notranji mir in porazumljenje med narodi, — drugi pa ta: vélikemu konservativnemu posestvu na Českem naj se izroči zaupnica in razodene želja, da v sedanjih volitvah zmaga.

— (Gosp. dr. Costa) se je danes na Dunaj podal, kjer ostane več dni posebno zato, ker mu je deželni odbor, tožen od deželnega odbora tržaškega pri državni sodniji, da noče plačati oskrbovalnih stroškov za najdenice, zunaj najdenišnice v Trstu rojene, izročil pravdo naše dežele.

— (Banka „Slovenija“.) Podpisanih delnic je danes 924. Glavnice naložene pri štajarski eskomptni banki je 24.000 gold.; pri ljubljanski založni (Aushilfskassa-Verein) 2000 gold.; v državnih obligacijah 700 gold.

— (Stotnik-avditor gosp. Leop. Krajnc), predstojnik c. k. mestne sodnje gosposke v Beli Cerkvi v Banatu, je te dni bil poslavljen s viteštvom cesarskega Franc-

Jožefovega reda. Radostni smo brali to poslavljenje visokocenjenega našega rojaka (gosp. Krajnc je v Planini na Notranjskem doma), kteremu je že tudi mesto Bela Cerkev častno meščanstvo podelilo. Slava iskrenemu rodoljubu, ki, če tudi oddaljen od domovine svoje, jej vedno zvest sin ostane!

— Z nekakim ponosom slišimo iz gotovega vira, da gospodičina Jelena Pesjakova (hči gospé Lujize) vstopi v prihodnjem letu s sijajnimi pogoji v vrsto prvih pevkinj na saksonskem kraljevem gledišču v Draždanah. Kdor v sebi združuje vse lastnosti za tako nalogo, kakor gospodičina Pesjakova, ónemu je odprta lepa prihodnost „na pozorišču, ktero svet pomeni“.

— Kakor se po nekterih časnikih bere, imajo po pozivu „Zore“, ki je bil tudi v 11. listu „Novic“ natisnjen, slovenski pisatelji 21. dne t. m. „pri Slonu“ v Ljubljani zborovanje, da ustanovijo društvo.

— (Društvo meščanske kosarne Trnovske) je imelo v nedeljo občni zbor pod predsedstvom g. Horaka. Iz računa se je razvidelo, da ta kosarna šteje 206 sosesnikov, da odbor dobro gospodari in da je finančni stan ugoden; premoženje konec lanskega leta vrh hiše in pahišja je znašalo 1056 gold. 63 kr.

— (Da bi željno pričakovana opereta „Gorenski Slavček“) na korist siromakom na Notranjskem in Dolenskem se prikazala na gledišnem odru v soboto, kakor smo se za gotovo nadjali, še ni mogoče, kajti gospá Dragoila Odijeve, ki je prevzela že pred več dnevi glavno nalogo, odpovedala je nenadoma v pondeljek zvečer sodelovanje, rekši samo to, da odpotuje iz Ljubljane; zakaj? nobeden prav ne vé. Ni nas volja, izvedovati njene skrivne razloge, zakaj da tudi milodarni namen sobotne predstave je ni mogel par dni držati v Ljubljani; zato samo to rečemo, da smo mislili, da je gospá Odijeva se čutila za uda narodnega našega dramatičnega društva, a zdaj smo videli, da je navadna komedijantinja. — Za soboto že odločena predstava se mora tedaj za par tednov odložiti.

— (Slovenska gledališka predstava) bode v soboto 20. dne t. m. na korist neutrudljivega regiseurja g. Josipa Nolli-ja. Igrala se bode prvokrat junaška igra s petjem in melodramo v 3 dejanjih „Juran in Sofija“ ali „Turki pri Sisku“. Napeve je vložil g. Vojteh Valenta, godbo in instrumentacijo g. kapelnik Schantel. Tableaux v 3. dejanji „Zmaga kristijanov čez Turke“ aranžira regiseur Nolli sam. Pričakovati je, da bode gledališče v kljub lepemu spomladanskemu vremenu prav dobro obiskano — v djansko pripoznanje velikega truda, s kterim že 3 leta g. Nolli dela za narodno gledališče.

— (Pobirki iz časnikov.) Slov. „Tagblatt“ („Narod“) je očrtni hotel kneza Salma, predsednika banke „Slovenije“ s tem, da je trdil, da brata njegova sta glasovala z liberalci českimi; s tem je menda tudi njega osumiti nameraval. Pa je spet vse to je laž! Banki Sloveniji „ljubeznjivi“ pisatelj je premalo študiral rodopis Salmov in za brata proklamiral, kar ni brat. Pa učenjak „Narodov“ tudi ni pogledal v knjižico v Škrejšovskovi tiskarni tiskano pod naslovom „Resultat der böhm. Reichsrathswahlen vom 18. Dez. 1871“; sicer bi vedel, da Hugo Salm in Sigfrid Salm: oba sta glasovala s konservativno stranko, le Franc Salm z liberalci. Predsednik banke Slovenije pa je na Štajarskem glasoval konservativno; na Českem nima velikega posestva, po takem tudi pravice glasovanja ne! In če bi vsi Salmi res tudi, kar pa niso, bratje bili, ali se po bratinstvu more soditi edino politično mišljenje? Mar „Narod“ ne pozná več domačih izgledov, ki ono misel podirajo?

Ali ne pozná različnih Rudežev, Kozlerjev, Krišperjev itd.? Čemu tedaj poštene ljudi črniti, ki mu niso nikjer na poti! — Neki leibžurnalist „Narodov“, ki pa pisari tudi v „Pressi“ in druge nemškutarske liste, kakor kane, je kukavici podtaknil jajce, da sta gospoda Jeran in Lesar iz čitalnice stopila ter jima zato kliče „živela!“. Kaj pa, ko bi častita ta dva gospoda ne zaslužila „Narodovih“ živio-klicev? — Preširnovemu „Pavlihi“ moremo odgovoriti še le drugi pot, ker nam danes prostora manjka. Naj častiti naši bralci za ta čas vzamejo v roke „Novice“ od leta 1870. in na strani 321. itd. drage volje beró kot predgovor našemu prihodnjemu kratkemu odgovoru obširni sestavek, ki ga je spisal profesor Bolé pod naslovom: „Črtice v Pavliha-Zvonovcih“. Sestavek je interesanten ter je moral zelo resničen biti, kajti prizadetim je vso sapo zaprl.

— (Razglas.) Kdor se hoče še oglasiti za panjove, ki jih bode družba kmetijska zastonj dala, naj storí to brž. Odbor družbe kmetijske v Ljubljani.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Dokler niso volitve poslancev na Českem končane (in to bode 22. dan tega meseca), so vse druge politične novice — nič; kajti resnične so besede „Vaterlanda“, da v českem volitvenem boji gré — za Avstrijo! Danes stojé reči tako, da v kmetiških in mestnih volitvah je zmaga narodno-konservativne stranke gotova; v velikem posestvu pa, kjer mošnje židovsko-pruskega Chabrusa delajo na pretrganje, je izid volitev še na vazi, to je, zadnje ure se utegne stvar presukniti s tem, da nekteri volilci ne gredó volit. Ni tedaj čuda, da dandanes vsakdo le poprašuje: „kako stojé reči na Českem?“ Zato pa tudi ustavaki in nemčurji lažejo, da vse vprek letí, in psujejo narod slovansko-česki tako grdo, da o tatovih in roparjih se ne more grje pisariti, kakor pisarijo nemčurski centralisti o českem narodu! In državni pravdniki in drugi vladni organi držijo križema roke, kakor da bi jim taka razdražba še prav po všeči bila! Celó kardinalu in vélikemu škofu Pražkemu knezu Schwarzenbergu, ki trdno kakor skala stojí za česki narod, so podteknili cesarjevo rodovino žaleče besede, rekši, „da knez Schwarzenberg se je očitno bahal, da rodovina Schwarzenbergov je stareja in sijajniša kakor Habsburška (cesarjeva)!“ Kardinal je očitno razglasiti dal, da vse to je nesramna laž. Al časnikarski banditi ne prekličejo laži, ampak molčijo in kakor psi, ki si ga z vodo polil, se otresejo, da kujejo spet druge laži!

Le malo drugače kakor nemčurji na Českem, rovaajo magjaroni na Hrvaškem za prihodnje volitve poslancev v deželni zbor. Dnevi volitev še niso razpisani. — Včeraj je državni zbor v Peštu imel končan biti. Malo dni pred sklepom je ministerstva predsednik grof Lonyay odgovoril na interpelacijo Miletićevo zarad umazane Lonjskopoljske dogodbe, rekši, da nič ni res, česar so Raucha krivičili. Naposled bode še Rauch prvi poštenjak na Hrvaškem!

Če vsled strašanske sile nemčurska stranka na Českem in magjaronska na Hrvaškem zmagate (pošteni Nemci in Hrvatje, Avstrijoljubi, tudi ne bodo glasovali ž njo; po takem bode zmaga njena je Pyrhova zmaga, to je, nesrečnejša kakor bi bil propad njen), potem pa se mi Kranjci le spet pripravimo na razpust deželnega zbora našega in na nove volitve. Na to je našim rodoljubom po deželi že zdaj treba misliti, da vredni svojih bratov na Českem in Hrvaškem tudi mi srčno stopimo v volilni boj, da zopet zmagamo, kakor smo že zmagali tolikrat!